

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Novissima Polyantha, In Libros XX. Dispartita

Dominicus

Francofurti, 1613

Pudicitia

[urn:nbn:de:hbz:466:1-97211](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-97211)

phion, qui suo cantu bistrano maiorem lapidem alliciat, quam tin-
tendo summis viribus Zethus a ferre potuisset.

Fluctuum numerator.
Homo quisquam in litore affedit numeratus fluctus, cum ven-
tis mare agitaretur. Sed crebritate horum perturbatus animo an-
gebatur, & afflictabatur. Ad hunc accedens vulpecula, Quid mē-
tes inquit. Hunc ille respondit, fluctus se numerare cupientem prae-
terlatos innumeros, quos non potuisset comprehendere dolores. Tum
vulpecula: praeteritos inquit, omittit, & numerare si vis vel ab hoc
iam nunc ordire, & qui abiere eos missos facio.

Docet fabula, non ad praeterita, sed ad ea quae restant in vita haec
respicendum esse.

Pudicitia.

DEFINITIO ET ETYMOLOG.

Pudicitia, Graece *αἰσχύνη*, & *ἄσχη*, & *ἄσχη*, pudicus dicitur. Est au-
tem pudicitia animi virtus, qua quis verecundatur de actibus,
de quibus homines magis verecundantur, ut sunt actus vene-
rei, secund. August. lib. 14. de Civit. Dei. Nec iniute auferri potest,
secund. eund. l. 1. de civit. Dei.

Pudicitia dicitur à pudore, & est praecipue circa signa venerorū
ut sunt tactus, oscula, & huiusmodi. Castitas vero circa veneram
commixtionem. ex B. Thom. secund. Secund. q. 143. c.
Pudicitia Hebr. dicitur *Tahorah*, i. purificatio, mundatio, à ver-
bo *Taher*, mundus fuit, purus fuit, & purgatus est à sordibus. Co-
gnationem habet cum *Tahar*, formosus fuit, & cum *Harar*, coro-
navit, & *Zakar* nituit. Quae omnia cum praeterita illa dote conue-
niunt. Hinc Graeci pro aspiratione leui crassioem substituunt li-
teram & metathesi facta dicunt *καθαγίω*, mundus sum, *καθαγίω*,
mundus, & *καθαγίω*, mundities.

SENTENTIAE BIBLICAE.

Omnis enim ponderatio, non est condigna continentis animae.
Eccles. 26.
Sicut sol oriens mundo in altissimis Dei, sic mulieris bonae spe-
cies in ornamentum domus suae.
Gratiæ super gratiam mulier sancta & pudorata. *ibid.*

PATRYM SENTENTIAE.

Pudicitia res est animae, virginitas corporis, denique illa integra
in anima permanente, potest illa corpore violenter auferri: cum
illa integra manet corpori, potest illa in animo lascivii voluntate
corrupti. August. contra Iulian. l. 1.
Pudicitia est ornamentum nobilium, exaltatio humilium, no-
bilitas ignobilium, pulchritudo vitilium, solamen moerentium,
augmentum omnis pulchritudinis, decus religionis, minoratio
cōminum, multiplicatio meritorum, creatoris omnium dici ami-
ca. Cyp. d. 12. abusivis.

POETARVM DICTA.

Propert. 2. 6.
*Felix Admeti coniux, & lectus Vlyssis,
Et quaeunque viri femina limen amat.*
Tibul. 1. 9.
*Admonus quoties auro ne pollue formam,
Sape solent auro multa subesse mala.*
Quid. epist. 1.
*Me pater Icarim vulnus discedere lecto
Cogit, & immensus in crepat & que moras.
Incepit visque licet, tua sim, tua dicar oportet:
Penelope coniux semper Vlyssis ero.*
Idem 3. Amor. 4.
*Penelope mansit, quamvis custode careret,
Inter tam multos interemerata proci.*
Propert. 2. 9.
*Penelope poterat bis denos salua per annos
Vivere, tam multis femina digna proci.
Contingium falsa poterat disferre Minerva,
Nocturno solvens texta diurna dolo.
Vlyssa & quamvis nunquam speraret Vlyssem,
Illum expectando facta remansit anus.*
Quid. 2. Fall.
*Supplicis almae tuae generis secunda Deorum
Accipe sub certa conditione precer:
Casta negor si tu damnas, meruisse sarebor:
Mare tuam penas iudice vincta Dea,
Sed si crimen abest, tu nostra pignora vincta
Te debis, & castas casta sequere manus.
Dixit, & exiguo funem conamine traxit
Mira, sed & scena restituta loquar.
Mera Dea est, sequiturq; ducem, laudatq; sequendo
Indepi laetitia fertur ad astra sanus:
Claudi procedit laeo celeberrima vultu,
Credita tunc tandem esse pudica Dea.*

Silius. 17.

*Hic praefata dicens Clausorum ab origine namis
Claudia, non aqua populi male credita fama
In puppim versis palmisq; oculisq; profatur.
Calicolum genitrix nomen, quo numina nobis
Cum a creas, cuius proles terramque fretumq;
Sideraque & Manes regnorum sorte gubernat,
Si nostram nullo violatum est crimine corpus,
Festis Diana venis, & facili me absolve carina.
Tum securi capis funem, fremis utque leonem
Audiri visus subivo, & grauior a per anas
Nulla pulsa manu sonnerunt tympana Diae.
Fertur pronaratis ventis impellere credas.
Contraque adversas ducentem praevenerit undas.*
Quid. Epist. 16.

*At peccant alia, matronaque rara pudica est,
Quis prohibet raris nomen inesse meum?*
Iuven. 16.

*Tarpetum limen adora
Promis, & aurat am lunoni cade iuvenam.
Si ribi contrigeris capitis matrona pudici:
Pauca adeo Cereris vixit contugere digna.*
Plaut. Amph.

*Non ego illam mihi dote m disco esse, quae deo datur
Sed pudicitiam, & pudorem, & sedatum copiam.*
Plaut. in Epidico.

*Non nimis potest
Pudicitiam quisque sua servare filia.*
Iuven. Satyr. 30.

*Rara est adeo concordia forma
Atque pudicitia.*
Quid. Epist. Paridis ad Helenam.

*Lis est cum forma magna pudicitia,
Quid. Epist. 5.*

*Nulla reparabilis arte
Lasa pudicitia est, deperit illa semel.
Lis est cum forma magna pudicitia.*
Mich. Verinus.

*Aegre formosam poteris servare puellam:
Nunc praee, nunc auro forma perit auri.*

SENTENTIAE PHILOSOPHICAE.

Quid enim postquam eos, qui à stupro arcentur, nihil
pudicos dicere? Cum ipsa infamia propter se turpitudinem
quatur. Nam qui laudari rite, aut vituperari potest, libere
ferit, quod aut laudandum, aut vituperandum potest. Cic. de
legibus.

Pudice mulieris non concubitus modo; verum ne contumeliosa
esse debet, nec minus fermo, quam nudatio corporis dimit-
tenda, & ab externis cauere debet, propterea quod afficiat & mo-
res ac dispositio animi in sermone plane conspiciantur. idem.

Pythagoras consecutus erat dispensationum assiduitatem, mone-
ne auratas vestes, ceteraque dignitatis lux ornamenta, vix
strumenta luxuriae deponeret, caque omnia delata in Iunone
dem ipsi deae consecrarent, praeter ferentes, vera otiosa matro-
narum pudicitiam, non vestes esse, *isthm. hist. l. 20.*

Nihil saluti est mulieri, amissa pudicitia. *Liv. Decad. 4.*

Pudice est, non modo, ut ne quid peccet, sed ne suspitionem
dem vilam turpem de se praebet. *Dion. l. 37.*

APHORISMA.

Quidam Lacena missio nuntio sollicitavit, non enim
ut ipsi sui faceret copiam? Cui illa respondit: Quam enim
parenti obedire didici, idque feci: mulier autem facta, non laque-
si me iniurat ad honesta, viro meo primium rem aperiam. *Liv. de
Lacena. apoph.*

Alia Lacena rogata, num ad virum accessisset? Non, inquit,
sed ille ad me. Significans, se se non libidinis causa commoerata
habere cum viro, sed parentibus ac legibus obtemperat. Turpi-
simum enim esse fecerim, si virum ad coitum sollicitet. *Plat. de
Lacena. apoph.*

Hieroni. quidam exprobat oris grauelentiam. At ille cum
vixit expositulavit, quod d sibi nunquam indicasset. Tum ille
tabam, inquit, viros omnes ad eundem olere modum. Eximiam pu-
dicitiam argumentum, quae nulli viro tam vicina fuerit, non salu-
tum sentire possit, praeterquam vii marito. *Plat. in apoph.*

Euboidas audiens à quibusdam praedicari viros alienas non
probavit id factum, dicens: De moribus ingenioque vxorum
exteros nullam omnino faciendam esse mentionem. Qui non
laudari coniuges aliorum, quid faceret vituperantibus? Prima
pudicitiae matronalis est, nulli notam esse praeterquam suo viro.
Erasim. in apoph.

Agasus, quibusdam non suas, sed aliorum quorundam vi-
res praedicantibus: Per Deos inquit de bonis & honestis mulie-
ribus nihil temere loquendum est, sed in totum quales sint appo-
tet ignorari, praeterquam solis maritis, quibuscumque viros. Tum
inignis erat apud praefatos virginum & vxorum pudicitia, ut eas
ab aliis quam à parentibus aut ius maritis confici, gradusque
ad impu-

PC

POLYANT

